

תמר - סבתה של מלכות

בראשית פרק לח

(א) ויהי בעת ההוא ויֵרֵד יהודה מאת אָחִיו וַיֵּט עד איש עַדְלָמִי ושְׁמוֹ חִירָה : (ב) וַיֵּרָא שָׁם יהודה בת איש כְּנַעֲנִי ושְׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקְחֶהָ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ : (ג) וַתֵּהָרַר וַתֵּלֶד בֶּן וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ עֵר : (ד) וַתֵּהָרַר עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ אוֹנָן : (ה) וַתִּסֹּף עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ שֵׁלָה וְהִיא בְּכַזִּיב בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ : (ו) וַיִּקַּח יהודה אִשָּׁה לָעַר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָמָר : (ז) וַיְהִי עַר בְּכוֹר יהודה רַע בְּעֵינֵי ה' וַיִּמְתְּחוּ ה' : (ח) וַיֹּאמֶר יהודה לְאוֹנָן בֵּא אֵל אִשְׁתְּךָ אַחִיךָ וַיְבַסְּ אֶתְּהָ וְהִקִּים זֶרַע לְאַחִיךָ : (ט) וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא לוֹ יִהְיֶה הַזֶּרַע וְהָיָה אִם בָּא אֵל אִשְׁתְּךָ אַחִיו וַשְׁחַת אֶרְצָה לְבִלְתִּי נָתַן זֶרַע לְאַחִיו : (י) וַיֵּרַע בְּעֵינֵי ה' אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמַת גַּם אֹתוֹ : (יא) וַיֹּאמֶר יהודה לְתָמָר כִּלְתּוֹ שְׁבִי אִלְמָנָה בֵּית אָבִיךָ עד יִגְדַל שֵׁלָה בְנִי כִּי אָמַר פֶּן יָמוּת גַּם הוּא כְּאַחִיו וַתֵּלֶד תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ :

(יב) וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתָּמַת בַּת שׁוּעַ אִשְׁתְּךָ יהודה וַיִּנְחָם יהודה וַיַּעַל על גִּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא וְחִירָה רַעְהוּ הַעֲדָלְמִי תִמְנָתָה : (יג) וַיִּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר הִנֵּה חָמִיךָ עָלָה תִמְנָתָה לָגוֹ צֹאנוֹ : (יד) וַתִּסָּר בְּגָדֵי אִלְמָנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּכְסַּב בְּצַעֲרֶיהָ וַתִּתְעַלֶּף וַתֵּשֶׁב בַּפֶּתַח עֵינִים אֲשֶׁר עַל דָּרְךָ תִמְנָתָה כִּי רָאָתָה כִּי גָדַל שֵׁלָה וְהוּא לֹא נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה : (טו) וַיִּרְאָהָ יהודה וַיִּחְשְׁבֶהָ לְזוֹנָה כִּי כִסְתָה פְּנֵיהָ : (טז) וַיֵּט אֵלֶיהָ אֵל הַדָּרֶךְ וַיֹּאמֶר הֲבָה נָא אָבּוֹא אֵלֶיךָ כִּי לֹא יָדַע כִּי כִלְתּוֹ הוּא וַתֹּאמֶר מַה תֵּתֶנּוּ לִי כִּי תָבּוֹא אֵלַי : (יז) וַיֹּאמֶר אֲנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדֵי עֵזִים מִן הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם תֵּתֶנּוּ עֵרְבוֹן עד שְׁלֹחֶךָ : (יח) וַיֹּאמֶר מָה הָעֵרְבוֹן אֲשֶׁר אֶתֶּן לָךְ וַתֹּאמֶר חֲתָמֶךָ וּפְתִילֶךָ וּמִטָּף אֲשֶׁר בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן לָהּ וַיָּבֵא אֵלֶיהָ וַתֵּהָרַר לוֹ : (יט) וַתִּקַּם וַתֵּלֶד וַתִּסָּר צְעִיפָה מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בְּגָדֵי אִלְמָנוּתָהּ : (כ) וַיִּשְׁלַח יהודה אֶת גְּדֵי הָעֵזִים בְּיַד רַעְהוּ הַעֲדָלְמִי לְקַחַת הָעֵרְבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מִצָּאָהּ : (כא) וַיִּשָּׂאֵל אֶת אֲנָשֵׁי מְקוֹמָהּ לֵאמֹר אֵיךְ הִקְדַּשְׁתָּהּ הוּא בְּעֵינֵינוּם עַל הַדָּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא הִיָּתָה בָּזָה קְדוּשָׁה : (כב) וַיֵּשֶׁב אֵל יהודה וַיֹּאמֶר לֹא מִצָּאֲתִיךָ וְגַם אֲנָשֵׁי הַמְּקוֹם אָמְרוּ לֹא הִיָּתָה בָּזָה קְדוּשָׁה : (כג) וַיֹּאמֶר יהודה תִּקַּח לָהּ פֶּן נִהְיֶה לְבוֹז הִנֵּה שְׁלַחְתִּי הַגְּדֵי הִזֶּה וְאַתָּה לֹא מִצָּאֲתָהּ :

(כד) ויהי כַּמְשָׁלֶשׁ חֲדָשִׁים וַיִּגְדַּד לַיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תִמְרָךְ כַּלְתֶּךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לְזַנּוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאֵנִי וְתִשְׁרָף: (כה) הוּא מוֹצֵאת וְהִיא שְׁלָחָה אֶל חַמְיָה לֵאמֹר לֹאִישׁ אֲשֶׁר אֵלֶּה לּוֹ אֲנֹכִי הָרָה וְתֹאמֶר הִכָּר נָא לְמִי הַחֲתָמָת וְהַפְתִּילִים וְהַמְטָה הָאֵלֶּה: (כו) וַיִּכָּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צְדָקָה מִמֶּנִּי כִּי עַל כֵּן לֹא נִתְּתִיךָ לְשֵׁלָה בְּנִי וְלֹא יָסַף עוֹד לְדַעְתָּה: (כז) וַיְהִי בָּעֵת לְדַתָּה וְהִנֵּה תֹאזְמִים בְּבִטְנָה: (כח) וַיְהִי בְּלִדְתָּה וַיִּתֶּן יָד וַתִּקַּח הַמְיַלְדָּת וַתִּקְשֶׁר עַל יָדוֹ שְׁנֵי יָאמֹר זֶה יֵצֵא רֵאשֹׁנָה: (כט) וַיְהִי כַּמְשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יֵצֵא אַחִיו וְתֹאמֶר מֶה פָּרַצְתָּ עָלַי פָּרָץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרָץ: (ל) וְאַחַר יֵצֵא אַחִיו אֲשֶׁר עַל יָדוֹ הַשְּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח:

רות פרק ד, יא-יב

וַיֹּאמְרוּ כָּל הָעָם אֲשֶׁר בְּשַׁעַר וְהַזְקֵנִים עָדִים יִתְּנוּ ה'אֵת הָאִשָּׁה הַבָּאָה אֶל בֵּיתְךָ כְּרַחֵל וְכִלְאָה אֲשֶׁר בְּנֵי שְׁתֵּי־הֵם אֵת בֵּית יִשְׂרָאֵל וַעֲשֵׂה חֵיל בְּאַפְרָתָה וַיִּקְרָא שֵׁם בְּבֵית לָחֶם: וַיְהִי בֵּיתְךָ כְּבֵית פָּרָץ אֲשֶׁר יָלְדָה תִמְרָה לַיהוּדָה מִן הַזֶּרַע אֲשֶׁר יִתְּנוּ ה' לָךְ מִן הַנְּעֻרָה הַזֹּאת:

ואלה תולדותו פרץ פרץ הוליד את חצרון / את רם / את עמינדב / את נחשון / את שלמה / את בעז / את עובד / את ישי / את דוד:

בראשית פרק מו, יב

וּבְנֵי יְהוּדָה עַר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וַפְּרָץ וְזָרַח וַיָּמָת עַר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְהִיו בְּנֵי פָּרָץ חֲצֹרֹן וְחַמוּל:

במדבר פרק כו, יט-כא

בְּנֵי יְהוּדָה עַר וְאוֹנָן וַיָּמָת עַר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן: וַיְהִיו בְּנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפַּחְתְּכֶם לְשֵׁלָה מִשְׁפַּחַת הַשְּׁלֵנִי לְפָרָץ מִשְׁפַּחַת הַפְּרָצִי לְזָרַח מִשְׁפַּחַת הַזְּרַחִי: וַיְהִיו בְּנֵי פָּרָץ לְחֲצֹרֹן מִשְׁפַּחַת הַחֲצֹרִנִי לְחַמוּל מִשְׁפַּחַת הַחַמוּלִי:

תמר – סבתה של מלכות

שיר השירים פרק ה, ב

אני ישנה ולבי ער קול דודי דופק פתחי לי אחתי רעיתי יונתי תמתי...

בראשית פרק טו, ב

ויאמר אברהם אדני ה' מה תתן לי ואנכי הולך ערירי ובו משק ביתי הוא דמשק אליעזר:

בראשית פרק מט, ג

ראובן בכרי אתה פחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז:

דברים פרק כו, יד

לא אכלתי באני מפנו ולא בערתי מפנו בטמא ולא נתתי מפנו למת...

תהלים פרק קכב, ו

שאלו שלום רושלם ישליו אהבד:

מלכים ב פרק ד, כח

ותאמר השאלתי בן מאת אדני הלא אמרתי לא תשלה אתי:

רות פרק א, כ

ותאמר אליהו אלתקראנה לי נעמי קראנ לי מרא כיהמר שדי לי מאד:

יואל פרק ג, ג

ונתתלי מופתים בשמים ובארץ דם ואש ותימרות עשן:

בראשית פרק כט, לה

ותהר עוד ותלד בן ותאמר הפעם אודה את ה' עלינו קראה שמו יהודה...

משלי פרק כח, יג

מכסה פשעיו לא יצליח ומודה ועזב ירחם:

בראשית פרק כב, כ

ויחי אחרי הדברים האלה ויגד לאברהם לאמר הנה ילדה מלכה גם הוא בנים לנחור

אחיד:

שמות פרק יד, ה

ויגד למלך מצרים כי ברח העם ויהפך ללב פרעה ועבדיו אלה העם ויאמרו מה זאת עשינו

כישלחנו את ישראל מעבדנו:

מסכת יבמות דף לד ע"ב

בשלמא אונן, משום לא לו יהיה הזרע, אלא ער מ"ט עבד הכי? כדי שלא תתעבר ויכחיש יפיה.

בראשית רבתי פרשת וישב עמוד 178

[לח, ו] ושמה תמר. בתו של שם היתה. ורז"ל אמרו מבנות ארם נהרים לקחה יהודה והביא אביה ואמה וג' אחיה עמה ושוב לא הניחן יהודה לחזור לארם נהרים, אלא נתן להם יהודה עיר א' שמה שקרון וישבו שם.

צוואת יהודה (הספרים החיצוניים) י

אחר הדברים האלה לקח לו ער בני את תמר מארם נהרים בת ארם לו לאשה : ויהי ער רע ויצק לתמר כי לא היתה מארץ כנען וימיתוהו מלאך ה' בלילה השלישי : והוא לא ידעה במזימת אמו כי לא חפץ להוליד ממנה בנים : ובימי המשתה ואתננה לאונן לאשה : וגם הוא ברעתו לא ידעה ויעש אתה שנה : ויהי כאשר יראתי אותו ויבא אליה ושחת זרעו ארצה במצוות אמו וימת גם הוא ברעתו : ואבקש לתתה גם לשלה ולא נתנתני אמו כי כעסה על תמר אשר לא היתה מבנות כנען כמוה :